

NIEUWSBRIEF SOORTEN OP WIKIPEDIA

In 2016 zijn de soortenorganisaties verenigd in SoortenNL een gezamenlijk project gestart met de projectgroep natuur van WIKIMEDIA. We hebben ons ten doel gesteld om zoveel mogelijk van de bij Soortenorganisaties aanwezige informatie in tekst, beeld en geluid te publiceren op Wikipedia om op die manier informatie over soorten te verspreiden en het doen van waarnemingen van en onderzoek naar deze soorten te promoten.

Op Wikipedia staat al veel informatie over natuur maar de kwaliteit ervan is wisselend en met name informatie over obscuurdere groepen of specialistisch natuurbeheer ontbreekt. Voor een encyclopedie is het een doel in zichzelf om te streven naar compleetheid maar ook vanuit de beschermingsgedachte valt er wat voor te zeggen om veel informatie over soorten, leefgebieden en beheermaatregelen te publiceren. Wikipedia wordt veel geraadpleegd door journalisten, scholieren en studenten en het is van belang voor soortenorganisaties dat die bediend worden met goede informatie over soorten en over natuur.

Pilot libellen

Om ervaring op te doen met het publiceren op Wikipedia vanuit bestaande bronnen hebben we een pilot gedaan met libellennet.nl. De Vlinderstichting heeft de copyrightinformatie 'op cc-by' gezet, vrijwilligers hebben op basis van de informatie van libellennet de informatie op Wikipedia bijgewerkt. Het werkt goed: als in april 2016 bekend wordt dat de uitgestorven gewaande dwergjuffer weer in Nederland is waargenomen, piekt het aantal pageviews op Wikipedia van 0 tot 2 naar 375 per week. Het aantal bekeken pagina's op libellennet blijft redelijk constant. Het ondersteunt de gedachte dat onze eigen podia in onze eigen kringen goed bekend zijn maar dat de buitenwereld informatie zoekt op Wikipedia.

Pygmy Damselfly, Andreas Thomas Hein, [CC-BY 3.0](#)

Hoe gaan we dat doen?

1. Selecteren: in eerste instantie kijken we bij soortenorganisaties naar potentiële bronnen van geschikte informatie; liefst van groepen waarover op Wikipedia nog weinig te vinden is. Het gaat om teksten, foto's, tekeningen, filmopnames, geluidsopnames of atlasbestanden.
2. Geschikt maken: is de informatie openbaar en deelbaar? Niet alles wat beschikbaar is, hoeft meteen gepubliceerd te worden, maar wat wel kan, willen we ook graag doen.
3. Publiceren: als de informatie 'klaar staat', moet het overgezet worden. Niet iedereen kan dit. Daarom willen we zoveel mogelijk soortenexperts opleiden om hun kennis en informatie te publiceren op Wikipedia en op die manier te delen met de rest van de wereld. Hiervoor zullen cursussen gegeven worden en zal er een digitale handleiding gemaakt worden.
4. Nazorg: uiteindelijk zou het goed zijn als mensen uit de soortenorganisaties de informatie op wikipedia ook bijhouden. Informatie en kennis over onze soorten is voortdurend in beweging; In de regel houden soortenclubs dit goed bij in hun publicaties, nieuwsbrieven en op websites – het uiteindelijke doel is dat wikipedia toegevoegd wordt in deze werkprocessen zodat soortenorganisaties zich ook verantwoordelijk voelen voor de informatie over hun soorten zoals die op wikipedia staan.

Waarom doen we dit?

Omdat het goed is. Soortenorganisaties hebben allemaal het verspreiden van kennis en informatie over hun soortgroepen prominent in hun doelstellingen staan. Wikipedia is een van de best bezochte websites op het Internet, zowel nationaal als internationaal. Maandelijks worden 185.000.000 pagina's

van deze encyclopedie bekeken. Zowel de soortenorganisaties als wikipedia zijn in de basis vrijwilligersnetwerken waarbinnen dankzij de inspanningen van velen kennis en informatie van hoog niveau georganiseerd wordt. En hoewel de stijlen verschillen, zou het goed zijn om onze netwerken elkaar verder te laten versterken. Uit de pilot met libellen is gebleken dat we meer mensen kunnen bereiken door onze informatie ook op Wikipedia te publiceren.

En nu praktisch...

Uiteindelijk gebeurt het allemaal op vrijwillige basis. Via media zoals deze nieuwsbrief proberen we bekendheid te geven aan Wikipedia en mensen te motiveren om op Wikipedia te gaan publiceren. Bij grote en relevante contentdonaties zullen we de publicatie ondersteunen met social media en ook persberichten.

Op landelijke dagen en/of andere bijeenkomsten zullen we, indien gewenst, een korte schrijfworkshop verzorgen zodat mensen kennis maken met Wikipedia en ze bedreven raken in het publiceren voor Wikipedia. Ideaaltypisch laten we in de zaal even zien hoe we real-time wat soorteninformatie publiceren waarna we geïnteresseerden uitnodigen om bij de stand meer uitleg en een handleiding te ontvangen.

Baummarder, [Huhu Uet](#), CC-BY-SA 3.0

Ten slotte zou het ook goed zijn om een aantal leuke dingen 'projectsgewijs' te doen. De heemtuin in Amersfoort bijvoorbeeld heeft bordjes met QR codes bij planten geplaatst die bezoekers leiden naar informatie over die planten op Wikipedia. Zoiets zo heel goed kunnen werken met allerlei soorten die een min of meer vaste vindplaats hebben. Een bordjesproject kan op die manier gebruikt worden als hefboom om de juiste informatie over die soorten dan ook op Wikipedia te krijgen.

Colofon

Tekst: SoortenNL

Beeld: Wikimedia Commons, publiek domein tenzij anders vermeld